

Zagadnienia z języka polskiego – semestr III

1. **Romantyzm, czyli inna nowoczesność.**
 - Czas trwania.
 - Przemiany polityczne i ideowe.
 - Zmiany w dziedzinie sztuki.
 - Osiągnięcia romantyzmu.
 - Tendencje artystyczne romantyzmu.
2. ***Skały kredowe na Rugii* Caspara Davida Friedricha – nastrój w malarstwie romantycznym.**
 - Omówienie charakterystycznych cech malarstwa romantycznego
3. **Filozofia epoki romantyzmu. Romantyczne drogi wiodące do poznania – siebie, natury i świata pozazmysłowego.**
 - Myśli filozoficzne romantyzmu.
 - Filozofia Hegla.
4. ***Miej serce i patrzaj w serce...* Miłość i śmierć w balladach Mickiewicza.**
 - Geneza *Ballad i romansów*.
 - Ballada jako gatunek.
 - *Romantyczność* A. Mickiewicza.
5. ***Bywam albo w niebiosach, albo w piekła mękach...* Obraz miłości romantycznej w utworach Mickiewicza.**
 - Mickiewicz *Dziady*, cz. IV.
 - *Gdzież jesteś, o miłości, potęgo i chwało?*...
6. **Refleksje historyzoficzne w *Sonetach krymskich*.**
 - A. Mickiewicz, *Bakczysaraj, Bakczysaraj w nocy*.
7. ***Trzeba być lisem i lwem...* O walce moralnej i niemoralnej.**
 - Geneza *Konrada Wallenroda*.
 - Bohater bajroniczny.
 - Poświęcenie dla kraju.
 - Powieść poetycka jako gatunek.
 - Makiawelizm, walenrodyzm.
8. ***Taka pieśń jest nieśmiertelność!* Wizja poety i poezji w *Wielkiej Improwizacji*.**
 - Geneza III części *Dziadów*.
 - Manifest romantyzmu poetyckiego.
 - Improwizacja (*Wielka Improwizacja*).
 - Poeta wieszcz, natchnienie i szal poetycki.
 - Prometeizm.
9. ***Obowiązek cierpieć za was, przyjaciele...* Zbiorowy wymiar cierpienia w *Dziadach drezdeńskich*.**
 - Dramat o cierpieniu narodu polskiego
 - Postawy młodych Polaków – heroizm, martyrologia, patriotyzm
10. ***A imię jego czterdzieści i cztery...* Myśl mesjanistyczna Adama Mickiewicza.**
 - Widzenie księdza Piotra.
 - Polska myśl mesjanistyczna okresu romantyzmu
 - Profetyzm
 - Cichy bohater romantyczny
 - Tajemnicze „czterdzieści i cztery”
11. ***Plwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi...* Lawa Tadeusza Konwickiego.**
 - Twórcy filmu.
 - Znaczenie tytułu.
 - Adaptacja filmowa.
12. ***Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych...* Idea „małej ojczyzny” w *Panu Tadeuszu*.**

- Geneza *Pana Tadeusza*.
- Idea „małej ojczyzny”.
- Cechy epopei narodowej.

13. *Stary Dąbrowskiego usłyszeć mazurek...* Historia i współczesność w poemacie Mickiewicza.

- Wielka historia u drzwi Soplicowa.
- Świadomość historyczna bohaterów *Pana Tadeusza* w kształtowaniu ich współczesności.

14. *Jestem szlachcic...; jestem Polak...* Droga od rodów do narodu w *Panu Tadeuszu*.

- Rozwarstwienie ekonomiczne polskiej szlachty.
- Megalomania szlachty.
- Zagadnienia solidaryzmu.
- Galeria oryginałów w *Panu Tadeuszu*.

15. *Zamknij drzwi...* Sąd nad Jackiem Soplicą.

- Soplica jako bohater bajroniczny.

16. *Ojczyzna myśli mojej...* Pejzaż wewnętrzny w lirykach Izozańskich.

- Geneza liryków Izozańskich.
- Motywy akwaticzne.
- Kontemplacyjny charakter wiersza.
- Rola pejzażu mentalnego.

17. *Płynąc po świecie...* Modlitwa poetycka w poezji romantycznej *Hymn* Juliusza Słowackiego.

- Geneza *Hymnu*.
- Postać romantycznego wędrowca, pielgrzyma.
- Postawa „ja” lirycznego: indywidualizm, bunt, rezygnacja?

18. *Sięgnę do wnętrza twych trzew...* Słowackiego bolesny rozrachunek z narodem.

- Geneza *Grobu Agamemnona*.
- Przyczyny klęski powstania listopadowego.
- Ocena charakteru narodowego Polaków.
- Wizja Polski.

19. *Sztuka dyskusji* Perswazyjne użycie języka. Dyskusja jako swoisty rodzaj komunikacji językowej.

- Dialektyka a erastyka i retoryka.
- Sztuka przekonywania.
- Argumentacja.
- Kontrargumentacja.
- Reguły dyskusowania.
- Funkcje językowe.

20. *Jak gdyby głazom tylko wierzyć można...* Wartość inności w wierszach Norwida.

- Wartość inności.
- Poeta niespełniony.
- Metafizyka i romantyczna antropologia.
- Obecność Innego.

21. *Czemu, Cieniu, odjeżdżasz...* Jednostka w dziejach.

- Geneza wiersza
- Wielkie jednostki w poezji Norwida
- Bohater – Józef Bem
- Cechy gatunkowe rapsodu.

22. *Pozytywizm, czyli literatura na miarę „wieku pary i elektryczności”.*

- Nazwa epoki.
- Czas trwania.
- Charakterystyka epoki.
- Program pozytywistów.
- Pokolenie Szkoły Głównej.
- Hasła polskiego pozytywizmu.
- Osiągnięcia polskiego pozytywizmu w dziedzinie kultury.

23. *Duch fizyki społecznej... Filozofia pozytywizmu.*

- Filozofia dojrzałej nowoczesności.
- Filozofia Auguste'a Comte'a.
- Filozofia Johna Milla.
- Wielkie idee pozytywistyczne.

24. *Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi... Wiersz programowy Adama Asnyka.*

- *Do młodych* Adama Asnyka.
- Poeta czasów niepoetyckich.
- Wiersz programowy.

25. *Tu jest moje i twoje miejsce... Epopeja Orzeszkowej na dużym ekranie.*

- Twórcy filmu.
- Adaptacja powieści a pierwowzór literacki,
- Omówienie *Nad Niemnem* jako przykładu wiernej adaptacji filmowej.

26. *Idź na mogiłę ojca ... Dyskusja o patriotyzmie w Nad Niemnem.*

- Rozmowa Andrzeja Korczyńskiej z synem Zygmuntem.
- Pytania o kształt patriotyzmu.
- Postawy bohaterów dotyczące sprawy narodowej.
- Spór między rodzicami a dziećmi.

27. *W korczyńskim dworze... Obraz dworu u Orzeszkowej i Mickiewicza.*

- Kultura szlacheckiego dworu.
- Literackie postacie realizmu w kreacjach dworu szlacheckiego.
- Porównanie sposobu wykorzystania toposu „białego dworku” w literaturze romantycznej i pozytywistycznej.

28. *Jak być powinno... Program pozytywizmu polskiego w powieści Orzeszkowej.*

- Program pozytywizmu w *Nad Niemnem*.
- Galeria pozytywistów i pozytywistek w powieści.

29. *Za co oni mają wszystkich Żydów bić? Przeciw antysemityzmowi.*

- Mendel Gdański Marii Konopnickiej.
- Pogromy żydowskie
- Potępienie antysemityzmu przez Konopnicką
- Przedstawienie dydaktycznego charakteru noweli Konopnickiej.

30. *Cały ten świat lalk... Poetyka polskiej powieści realistycznej.*

- Geneza *Lalki*.
- Wokół tytułu powieści.
- „Wielogłosowość” powieści.
- Różne rodzaje narracji.
- Topos *theatrum mundi*.
- *Lalka* jako „mieszczkański traktat moralny”.

31. *I Bóg wie, co by dla kraju mógł zrobić taki jak on człowiek... Wokulski jako bohater nowych czasów.*

- Wokulski – *self-made man*, wzorcowy bohater epoki pozytywizmu.
- Wokulski jako organicznik i człowiek angażujący się w pracę u podstaw.

32. *Zmarnowaliście życie moje... Zatruliście dwa pokolenia! Miłość w czasach*

nieromantycznych.

- Pozytywistyczne nawiązanie do romantycznego idealizmu.
- Obecność romantycznych tekstów w pamięci pozytywistycznych autorów.
- Rola poezji Mickiewicza w kształtowaniu miłosnych wyobrażeń Wokulskiego.
- Główny bohater: pozytywista czy romantyk.

33. Z komórki przy sklepie do buduaru hrabiny, co za skok!... Obraz społeczeństwa w *Lalce*.

- Obraz społeczeństwa.
- Charakterystyka poszczególnych grup społecznych .
- Bohaterowie pozytywizmu.

34. *Przypnę ludzkości skrzydła...* Utopia naukowa w *Lalce*.

- XIX-wieczna rewolucja przemysłowa.
- Wizja scjentystycznej utopii.
- Idealiści i ich marzenia w powieści Prusa.

35. Stylowe zróżnicowanie języka polskiego.

- Język a styl.
- Odmiany języka.
- Style funkcjonalne polszczyzny.
- Styl publicystyczny.